

FARMAKOTERAPIE BENIGNÍ HYPERPLAZIE PROSTATY

MUDr. Ivan Pavlík

Urologická klinika FTN, Praha

Urolog. pro Praxi, 2006; 3: 135–136

Ke konzervativní léčbě benigní hyperplazie prostaty (BHP) jsou indikovány	1. pacienti s projevy LUTS (IPSS 8 a více) 2. pacienti s rizikem progresu BHP
rizikové faktory progresu	PSA > 1.4 ng/ml věk > 65 let objem prostaty nad 30–40 ml
K dispozici jsou tři základní skupiny léků: alfa-sympatolytika, inhibitory 5-alfa-reduktázy a fytopreparáty.	
Pozorné sledování	
charakteristika	edukace, uklidnění, pravidelné sledování a poradenství v otázkách životního stylu
indikace	mírně symptomatictí nemocní s prostatou do 30–40 ml
Alfa-sympatolytika (Alfa-SL)	
charakteristika	antagonizace alfa-1 adrenergických receptorů zodpovědných za tonus hladké svaloviny prostaty a hrdla močového měchýře
mechanismus účinku	snížení dynamické komponenty obstrukce BHP – účinek se projeví během několika dní
indikace	pacienti s prostatou < 30 ml nebo PSA < 1.4 ng/ml, nejčastěji středně symptomatictí
léky	s dlouhodobým účinkem upravené pro dávkování jedenkrát denně (tamsulosin, alfuzosin, doxazosin a terazosin) mezi jednotlivými typy nejsou významné rozdíly v účinnosti
snášlivost	velmi dobrá
nejčastější nežádoucí účinky	posturální hypotenze, závratě, bolesti hlavy, zduření nosní sliznice, retrográdní ejakulace
Inhibitory 5-alfa-reduktázy (5 – ARI)	
charakteristika	zasahují do přirozeného vývoje BHP inhibicí enzymu, který umožňuje na úrovni prostaty konverzi testosteronu na dihydrotestosteron
mechanismus účinku	snížení statické komponenty obstrukce BHP (zmenšením velikosti); účinkují u BHP středního a většího objemu (nad 30–40 ml) účinek lze prokázat až po 6 měsících
indikace	nemocní s prostatou nad 30 ml nebo PSA > 1.4 ng/ml, mírně symptomatictí
léky	finasterid, dutasterid
snášlivost	velmi dobrá
nejčastější nežádoucí účinky	poruchy ejakulace, libida, erekce
Kombinovaná léčba	
charakteristika	využívá kombinovaného působení alfa-blokátorů a inhibitorů 5-alfa reduktázy
mechanismus účinku	snížení dynamické i statické komponenty obstrukce BHP
indikace	pacienti s prostatou nad 30 ml nebo PSA > 1.4 ng/ml, středně symptomatictí
léky	alfa-SL jakékoliv + finasterid/dutasterid
snášlivost	velmi dobrá
nejčastější nežádoucí účinky	kombinace nežádoucích účinků obou skupin

Fytoterapie	
charakteristika	extrakty různých rostlin nebo jejich částí, často v kombinaci s vitaminy, stopovými prvky atd.
mechanismus účinku	není znám; je obtížné určit látku s hlavním biologickým účinkem
indikace	terapie není urologickými standardy doporučována, neboť účinnost se nepodařilo prokázat
rostliny	americká trpasličí palma, slivoň africká, kopřiva dvoudomá, semena dýně, africké rajče, atd.
snášenlivost	velmi dobrá
nejčastější nežádoucí účinky	téměř žádné, jen alergie

MUDr. Ivan Pavlík
Urologická klinika FTN Praha
Víteňská 800; 140 59 Praha 4
e-mail: ivan.pavlik@ftn.cz